
Till kreditinstituten

Anvisning om koncession för kreditinstitut

Finansinspektionen meddelar med stöd av 4 § 2 punkten lagen om finansinspektionen (503/1993) följande anvisning om innehållet i ansökan om koncession för kreditinstitut.

Enligt 10 § kreditinstitutslagen skall finansministeriet inhämta Finansinspektionens utlåtande om ett kreditinstituts ansökan om koncession. Syftet med denna anvisning är att ange vilka upplysningar den sammanslutning som ansöker om koncession skall lämna till Finansinspektionen till grund för utlåtandet till finansministeriet.

Anvisningen grundar sig på bestämmelserna om koncession i följande av Europaparlamentets och rådets direktiv:

- 1) rådets direktiv 73/183/EEG (373L0183) om upphävande av begränsningar i etableringsfriheten och i friheten att tillhandahålla tjänster vid självständig verksamhet hos banker och andra finansiella institut; EGT nr L 194, 16.7.1973, s. 1
- 2) Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG (32000L0012) om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut; EGT nr L 126, 26.5.2000, s. 1
- 3) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG (394L0019) om system för garanti av insättningar; EGT nr L 135, 31.5.1994, s. 5
- 4) Europaparlamentets och rådets direktiv 95/26/EG (395L0026) om ändring av direktiv 77/780/EEG och 89/646/EEG om kreditinstitut, direktiv 73/239/EEG och 92/49/EEG om andra direkta försäkringar än livförsäkringar, direktiv 79/267/EEG och 92/96/EEG om direkta livförsäkringar, direktiv 93/22/EEG om tjänster inom värdepappersområdet och direktiv 85/611/EEG om företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) i syfte att stärka tillsynen på dessa områden; EGT nr L 168, 18.7.1995, s. 7
- 5) Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG (397L0009) om system för ersättning till investerare; EGT nr L 84, 26.3.1997, s. 22.

1 Koncession för kreditinstituts verksamhet

Ett kreditinstitut skall enligt 7 § kreditinstitutslagen ha koncession för sin verksamhet. Ett kreditinstitut får endast idka i 20 § kreditinstitutslagen avsedd och därtill ansluten verksamhet. Enligt bestämmelsen om tillämpningsområde i 1 § 1 mom. gäller lagen affärsverksamhet som har till ändamål att yrkesmässigt från allmänheten ta emot depositioner eller andra medel som skall återbetalas och att med dessa medel för egen räkning erbjuda krediter och annan därmed jämförbar finansiering antingen direkt eller genom ett företag som hör till samma koncern eller konsolide-

ringsgrupp.

Auktoriserad kreditinstitutsverksamhet kännetecknas av att:

- 1) affärsverksamheten är yrkesmässig
- 2) från allmänheten tas emot medel som skall återbetalas och
- 3) finansiering erbjuds för egen räkning.

I 3 punkten avses verksamhet som kreditinstitutet bedriver självt eller genom ett företag som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp.

För att det första villkoret, att affärsverksamheten är yrkesmässig, skall uppfyllas skall verksamheten ske i förtjänstsyfte samt vara fortgående och planmässig. Verksamhet som är av engångsnatur eller sporadisk uppfyller inte dessa krav. Enligt regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om kreditinstitut och finansiella institut och deras verksamhet (RP 295/92) är så kallad intressekon-torsverksamhet och andelslagens sparkasseverksamhet inte sådan verksamhet som motsvarar definitionen. Inte heller pantlåneverksamhet omfattas av lagens tillämpningsområde, utan regleras särskilt. Koncession krävs inte heller för en sådan fristående sammanslutning som förvaltar en viss lånestock (special purpose company), om verksamheten omfattar endast förvaltning eller vidareförmedling av kreditstocken.

Med det andra kriteriet, att från allmänheten tas emot medel som skall återbetalas, avses verksamhet som går ut på att det råder ett skuldförhållande mellan den som bedriver verksamheten och allmänheten och att medlen enligt villkoren för skuldförhållandet återbetalas till borgenären. Medelsanskaffning av detta slag är mottagande av depositioner, vilket är tillåtet för depositionsbanker, emittering av masskuldebrev, vilket är tillåtet för kreditinstitut, och emittering av masskuldebrev med säkerhet i fastighet eller med säkerhet i offentliga samfund, vilket är tillåtet för hypoteksbanker (lagen om hypoteksbanker 1240/1999). Medelsanskaffning i form av eget kapital eller därmed jämförbar medelsanskaffning motsvarar likväl inte definitionen. Med allmänheten avses en oavgränsad skara fysiska personer och sådana juridiska personer som inte är kredit- eller finansinstitut.

Med det tredje kriteriet, att finansiering erbjuds för egen räkning, avses erbjudande av krediter och annan därmed jämförbar finansiering. Med erbjudande av kredit avses att pengar erbjuds den som behöver sådana på villkor att pengarna återbetalas. Kreditinstrumentet saknar härvid betydelse. Därtill skall finansieringen erbjudas för egen räkning, antingen direkt eller genom ett företag som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp. Detta avser verksamhet som sker antingen direkt via kreditinstitutets egen balansräkning eller via balansräkningen i ett företag som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp. Verksamhet utanför balansräkningen, t.ex. förmedlingsverksamhet som sker på grundval av uppdrag och där ingen kreditrisk uppstår, är inte verksamhet som motsvarar definitionen.

Även om villkoren i 1 § 1 mom. kreditinstitutslagen uppfylls gäller lagen inte sådana fall som anges i 2 mom., dvs. finansiering av handel med fast eller lös egendom eller tjänster bedrivna av den som erbjuder finansiering eller av en sammanslutning inom samma koncern som denne, eller finansiering som avser en sammanslutning inom samma koncern.

2 Myndighet som beviljar koncession

Finansministeriet beviljar enligt 10 § kreditinstitutslagen ett kreditinstitut koncession. Ansökan om koncession jämte bilagor tillställs ministeriet i två exemplar.

Finansinspektionen ger utlåtande om ansökan till finansministeriet. I sitt utlåtande fäster Finansinspektionen särskild vikt vid att sammanslutningen uppfyller kraven på tillförlitlig och säker kreditinstitutsverksamhet. Tillförlitlig och säker verksamhet innebär att kreditinstitutet har en yrkesskicklig och väl ansedd förvaltning, ledning och personal. Verksamheten skall vara organiserad så att verksamhets- och ansvarsförhållandena är klart avgränsade. Dessutom fäster Finansinspektionen uppmärksamhet vid datasystemen, riskhanteringen, bokföringen och internkontrollen. Uppmärksamhet fästs likaså vid upprätthållandet av kreditinstitutets likviditet och kapitaltäckning.

När ansökan om koncession gäller en depositionsbank skall utlåtande av insättningsgarantifonden inhämtas. Gäller ansökan ett kreditinstitut som skall börja tillhandahålla investeringstjänster skall utlåtande inhämtas av ersättningsfonden för investerarskydd. Då koncession söks av en sammanslutning som är dotterbolag till ett kreditinstitut som beviljats koncession i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller dotterbolag till moderbolaget för ett sådant kreditinstitut, skall utlåtande inhämtas av tillsynsmyndigheterna i denna stat. På samma sätt skall förfaras om samma fysiska eller juridiska personer har ägarkontroll i den sammanslutning som ansöker om koncession och i det ovannämnda kreditinstitutet.

Innan ansökan om koncession lämnas in till finansministeriet kan den sökande förhandla om frågor i anslutning till koncessionen med finansministeriet och Finansinspektionen.

3 Innehållet i ansökan om koncession

I ansökan om koncession skall bl.a. följande upplysningar lämnas:

3.1 Uppgifter om kreditinstitutets ägare och medlemmar

I ansökan skall uppges sådana ägare till och medlemmar i kreditinstitutet som har ett sådant kvalificerat innehav i kreditinstitutet som avses i 5 b § kreditinstitutslagen samt deras andel av kreditinstitutets aktiekapital, andelskapital eller grundka-

pital. Med kvalificerat innehav avses sådant ägande i ett kreditinstitut som representerar minst 10 % av samtliga aktier eller andelar i kreditinstitutet eller en så stor andel av aktie- eller andelskapitalet att innehavet representerar minst 10 % av röstetalet i kreditinstitutet.

Närmare bestämmelser om beräkningen av kvalificerat innehav ingår i Finansinspektionens anvisning 101.6 om Finansinspektionens tillsyn av ägarförändringar i kreditinstitut (dnr 15/180/2000, 3.10.2000). Enligt 18 § 3 mom. kreditinstitutslagen inräknas i innehavet också sådana aktier och andelar som ägs av sammanslutningar i vilka kreditinstitutet har ägarkontroll samt de röstetal som aktieägaren förfogar över enligt avtal.

I ansökan om koncession skall vid behov också lämnas uppgifter om ägare vars ägarandel understiger det kvalificerade innehavet.

3.1.1 Lämplighetsprövning

När kreditinstitutets ägare är en juridisk person skall i ansökan lämnas uppgifter om lämpligheten och tillförlitligheten hos dess ledande befattningshavare. Följande upplysningar skall lämnas om medlemmarna och suppleanterna i styrelsen eller direktionen samt för verkställande direktören och chefdirektören och dessas ställföreträdare:

- 1) meritförteckning av vilken framgår åtminstone
 - födelsetid och -ort
 - utbildning
 - ställning och eventuella tidigare uppgifter i bankbranschen
 - tidigare anställningar och deltagande i viktigare utbildningsprogram eller yrkesinriktade kurser.
- 2) utdrag ur näringsförbudsregistret
- 3) solvensintyg och uppgifter om eventuellt registrerade betalningsförsummelser
- 4) en egenhändigt undertecknad skriftlig försäkran om gott anseende, som skall innehålla följande uppgifter:
 - kreditinstitutets namn
 - fullständigt namn och eventuella tidigare namn, födelsetid och -ort

Dnr 51/131/99

Datum: 3.10.2000

Ersätter anvisning: 101.3

dnr 3/112/94, 14.1.1994

Gäller fr.om. 1.11.2000

tills vidare

5 (8)

- försäkran om att personen inte har dömts till böter, ovillkorligt fängelsestraff, samhällstjänst eller villkorligt fängelsestraff eller har fått anmärkningar från det tillsynsorgan som han/hon utsetts av, eller en redogörelse för förseelser eller brott som har lett till denna påföljd.

När kreditinstitutets ägare är en fysisk person skall följande uppgifter om ägaren fogas till ansökan om koncession:

- 1) utdrag ur näringsförbudsregistret
- 2) solvensintyg och uppgifter om eventuellt registrerade betalningsförsummelse
- 3) en egenhändigt undertecknad skriftlig försäkran om gott anseende, som skall innehålla följande uppgifter:
 - kreditinstitutets namn
 - fullständigt namn och eventuella tidigare namn, födelsetid och -ort
 - försäkran om att personen inte har dömts till böter, ovillkorligt fängelsestraff, samhällstjänst eller villkorligt fängelsestraff eller har fått anmärkningar från det tillsynsorgan som han/hon utsetts av, eller en redogörelse för förseelser eller brott som har lett till denna påföljd.

3.1.2 Ägarnas ekonomiska situation

Till ansökan skall dessutom fogas en redogörelse för den ekonomiska situationen för fysiska personer och juridiska personer som är ägare till kreditinstitutet. Redogörelsen skall innehålla uppgifter bland annat om krediter till personen och med krediter jämförbara poster såsom borgensförbindelser, övriga betydande åtaganden som inverkar på den ekonomiska situationen och sådana betydande bindningar som avses i 4 a § kreditinstitutslagen.

Juridiska personer skall dessutom till ansökan foga en officiell fastställd resultaträkning, balansräkning och verksamhetsberättelse jämte bilagor för den senaste räkenskapsperioden samt resultatbudget för innevarande räkenskapsperiod eller en företagsanalys.

Till ansökan skall också fogas bolagsordning eller stadgar för den juridiska personen samt handelsregisterutdrag eller ett utdrag utfärdat av en annan registermyndighet över den juridiska personen. Om en juridisk person som är ägare hör till en koncern, skall hela företagsgruppens struktur och dess ägare framgå av ansökan.

3.2 Uppgifter om kreditinstitutets organisation

I ansökan skall redogöras för kreditinstitutets organisationsstruktur och ansvarsförhållanden samt antalet anställda. Till ansökan skall fogas utkast till anvisningar för förvaltnings-, lednings- och tillsynsorganen samt till arbetsordningen för dessa organ.

Till ansökan skall fogas redogörelser för och beskrivningar av kreditinstitutets redovisnings- och informationssystem, riskkontrollsystem och datasystem. Av dem skall framgå bland annat uppgifter om ansvarsförhållanden, rapportering, beslutsbefogenheter och internkontroll. Uppgifter skall också lämnas om eventuella avsikter att lägga ut riskkontroll och internkontroll i kreditinstitutet på ett annat företag.

Den sökande skall dessutom lämna en redogörelse för vilka åtgärder som kommer att vidtas för att skydda finanssystemet mot kriminellt utnyttjande.

3.3 Uppgifter om ledande befattningshavare

Den sökande skall lämna en utredning av lämpligheten och tillförlitligheten hos de ledande befattningshavarna, dvs. medlemmarna och suppleanterna i styrelsen eller direktionen, verkställande direktören och chefdirektören och dessas ställföreträdare. Finansinspektionen kan vid behov begära sådana upplysningar som avses i denna anvisning också om andra anställda i kreditinstitutet, t.ex. ledningsgruppens medlemmar.

Utredningen av lämpligheten och tillförlitligheten hos ledande befattningshavare skall bestå av uppgifter bland annat om den tilltänkta uppgiften i kreditinstitutet, personens tidigare verksamhet, utbildning och anseende.

Upplysningar om den ledande befattningshavarens tidigare verksamhet och utbildning lämnas genom meritförteckning och uppgifter om befattningshavarens goda anseende lämnas genom en egenhändigt undertecknad försäkran. För innehållet i meritförteckningen och försäkran redogörs ovan i punkt 3.1.1.

Till ansökan skall dessutom fogas solvensintyg och utdrag ur näringsförbudsregistret samt uppgifter om eventuellt registrerade betalningsförsummelse.

3.4 Affärsplan

I affärsplanen skall kreditinstitutets verksamhetsinriktning, affärsverksamhetens omfattning och affärsstrategi anges. Uppgifter skall också lämnas om eventuella avsikter att lägga ut affärsverksamhet på något annat företag. Till verksamhetsplanen skall fogas budgeten och kalkyler över kapitaltäckningsgraden för det första verksamhetsåret samt resultat- och balansbudgetar för den första femårsperioden efter etableringen. Till ansökan skall också fogas ett utkast till bolagsordning eller stadgar.

I kreditinstitutets bolagsordning eller stadgar skall fastställas om kreditinstitutet tillhandahåller investeringstjänster enligt 3 § lagen om värdepappersföretag eller förvarings- och förvaltningstjänster enligt 16 § 1 mom. 5 punkten i samma lag. Om kreditinstitutet inte tillhandahåller sådana tjänster skall också detta nämnas i bolagsordningen eller i stadgarna.

3.5 Redogörelse för kapitalbasen och särskiljande av tillgångar

Startkapitalet för ett nytt kreditinstitut skall enligt 13 § kreditinstitutslagen vara ett markbelopp som motsvarar minst 5 miljoner ecu (euro), dock alltid minst 30 miljoner mark. Startkapitalet skall dessutom vara helt inbetalt i kontanter när koncessionen beviljas.

Kapitalbasens storlek har särskild betydelse för bedömningen av kapitaltäckningskraven för kreditinstitutet: om kapitalbasen är t.ex. 100 miljoner mark kan finansieringen till en enskild kundhelhet vara högst 25 miljoner mark.

Förutom det ovannämnda skall också den sammanslutningslagstiftning som tillämpas på basis av kreditinstitutets bolagsform beaktas när ett kreditinstitut inrättas.

4 Åtgärder innan ett kreditinstitut inleder sin verksamhet

Enligt 17 § kreditinstitutslagen får ett kreditinstitut inte inleda sin verksamhet förrän det har fått koncession och lämnat Finansinspektionen:

- 1) en kopia av den koncession som finansministeriet har meddelat kreditinstitutet
- 2) ett fullständigt utdrag över kreditinstitutet ur handelsregistret, inklusive bolagsordningen eller stadgarna,
- 3) namnet på och eventuella andra behövliga uppgifter om medlemmarna och suppleanterna i förvaltningsrådet och styrelsen, verkställande direktören och vice verkställande direktören samt på revisorerna och revisorssuppleanterna,

-
- 4) av principalerna eller förvaltningsrådet fastställda allmänna anvisningar för kreditinstitutets verksamhet och de kontrollanter som förvaltningsrådet utsett.
 - 5) uppgifter om sådana betydande bindningar som avses i 4 a § kreditinstitutslagen mellan kreditinstitutet och andra juridiska eller fysiska personer.

Om det inträffar någon förändring i dessa uppgifter skall Finansinspektionen omedelbart underrättas.

Innan verksamheten inleds skall dessutom till Finansinspektionen meddelas datum för inledandet av verksamheten samt adressuppgifter (kontaktpersoner enligt funktion, postadress, telefon- och telefaxnummer samt Internetadress). Finansinspektionen skall omedelbart underrättas om förändringar i adressuppgifterna.

5 Hur fusion inverkar på koncessionen

Enligt 93 § kreditinstitutslagen krävs finansministeriets tillstånd för fusion av ett kreditinstitut med ett annat kreditinstitut eller fusion mellan två eller flera kreditinstitut genom att ett nytt kreditinstitut inrättas. Detta tillstånd motsvarar den koncession som avses i 10 § kreditinstitutslagen. Också i 25 § 1 mom. affärsbankslagen, 36 § 2 mom. andelsbankslagen och 78 § 2 mom. sparbankslagen finns bestämmelser om hur en fusion inverkar på koncessionen.

6 Återkallande av koncession

Finansministeriet kan med stöd av 12 § kreditinstitutslagen på förslag av Finansinspektionen återkalla ett kreditinstituts koncession, om

- 1) i dess verksamhet i väsentlig mån har skett överträdelser av lag, förordningar eller av föreskrifter som en myndighet har meddelat eller fastställt med stöd av dessa,
- 2) om det har inställt sin verksamhet för mera än sex månader,
- 3) de villkor som ställts för beviljande av auktorisationen inte längre uppfylls
- 4) verksamheten inte har inletts inom 12 månader från det koncessionen beviljades, eller
- 5) oriktiga upplysningar har lämnats när koncessionen söktes.